

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

له پېشرو خپروني څخه
۳۰.۰۸.۰۹

د اوباما دوه مخي توب

د امریکا د متحدو ایالتونو نوي ولسمشر باراک اوباما خپل واک ته له رسیدو سره سم اعلان وکړ چې د افغانستان په ستراتیژۍ کې به بدلون راولي او د جورج بوش پالیسی ته به د پای ټکی ږدي. د هغه له ټاکل کیدو څخه میاشتي تیرې شوي خو د افغانستان خلکو د هغه په ستراتیژۍ کې نه کوم بدلون ولید او نه کومه نوي خبره، بلکې د جورج بوش د پینې پر منډې پښه کینوده او په لومړي گام کې یې شل زره تازه دم سرتیري افغانستان ته راوستول چې په ترڅ کې یې د امریکایی او نورو بهرنیو سرتیرو په لاس د افغان وگړو مرگ ژوبله په کراتو زیاته شوه، د خلکو خورول او شکنجه کول سیوا شول او نامني د کابل تر دروازو راوړسیده. د دې لپاره چې د امریکا متحد ایالتونه د افغانانو د وژني او نامنی له مسوولیت څخه ځان خلاص کړي، د اوباما په راتگ سره یې هر څه د افغانستان پر دولت او په ځانگړي توگه پر ولسمشر کرزي ورچه کړل او اعلان یې وکړ چې له ولسمشر کرزي څخه ستړی شوی او پر ځای یې باید بل څوک راشي. په دې توگه د دواړو اړخونو تر منځ اړیکې خړې پړې شوې او کرزي آن اعلان وکړ چې که د افغانانو ټول وژنه بنده نشي، هغه به د بهرنیو سرتیرو د برخلیک په اړه لویه جرگه راوغواړي خو د هغوی د شتون په هکله پریکړه وکړي. د کرزي په دې اعلان سره امریکاییانو شاتگ وکړ او خپلې اړیکې یې له افغاني اړخ سره بیرته گرمې وساتلې.

هغه مهال چې کرزي په رسمي ډول اعلان وکړ چې د ولسمشرۍ په روانو ټولټاکنو کې به هغه هم یو نوماند وي او کله چې دوستم له هغه څخه خپل ملاتړ اعلان کړ او بیا کرزي هغه بیرته پر خپلې دندې وگومارو، د امریکا ولسمشر باراک اوباما په ناڅاپي ډول په ۲۰۰۱ کال کې د طالب بندیانو د ټول وژني پېښه راپورته کړه او دوستم یې گرم وباله او خپلې امنیتي څانگې ته یې دستور ورکړ چې دغه پېښه وڅیړي. دا په داسې حال کې ده چې د طالب جنګیالیو د ټول وژني پر مهال امریکایی سرتیرو او د امریکا د استخباراتي ادارې چارواکو حضور درلود، مگر اوباما هیڅکله د هغوی خبره نه کوي او یوازې د دوستم نوم اخلي. اوباما په دې خبره په ښه ډول پوهیږي چې دوستم په ټولټاکنو کې له کرزي څخه خپل ملاتړ اعلان کړی او د دوستم د پلویانو رایې د کرزي د بیاگټلو په برخه کې ډیر مهم رول لوبولای شي، او د دې لپاره چې کرزی د هغه د پلویانو له ملاتړ څخه بې برخې کړی او په ورته وخت کې هغه په خپله د خلکو په ذهنونو کې وځپي، ځکه د دوستم په لاس د طالبانو د ټول وژني د پېښې امر ورکوی.

په دې کې هیڅ شک نشته چې په ۲۰۰۱ کې د طالبانو له تسلیمیدو وروسته هغوی په بې رحمانه ډول په کانتینرونو کې اچول شوي او وژل شوي، خو آیا په تیرو درې لسيزو کې یوازې طالبان وژل شوي او یوازې دوستم جنایت کړی؟ د

دغې پېښې د څيرلو په اړه اوباما ځکه له دوه مخي توب څخه کار اخلي چې په افغانستان کې يوازې دوستم نه دی چې په ټول وژني او د بې گناه خلکو په وژلو تورن دی. د بشر د حقونو لاسگونو ټولنو تر اوسه لسگونه سندونه خپاره کړي چې په ترڅ کې يې د شمال ټلوالې زياتره چارواکي، د جهادي تنظيمونو مشران، د طالبانو رهبران او د خلق او پرچم مشران گرم بللي او له نړيوالې ټولني څخه يې غوښتنه کړې چې دغه کسان بايد محاکمه او له واکمنۍ څخه رابښکته شي. زموږ هيوادوال شاهد دي چې همدا امریکا او نور لويديځ هيوادونه وو چې په جنګي جنايتونو تورن کسان يې واک ته ورسول. کله چې امریکا دوی ته اړتيا درلوده، هغوی يې په کار گومارلي وو، لکه څرنګه چې دوی په خپله اعتراف کوي چې دوستم د سي آی اي لخوا په کار گومارل شوی و، خو نن د دې لپاره چې په خپلې ستراتيژۍ کې بدلون وښيي، يوازې د دوستم د جنايتونو د څيرنو امر ورکوي، نه د ټولو جنايتکارانو، ځکه دوی لا تر اوسه پخوانيو جنايتکارانو ته اړتيا لري. دوی په تيرو دوه درې اونيو کې يې د يوه نامتو جنگسالار لپاره دومره کار او کمپاين وکړ چې په خپل هيواد کې به يې د ځان لپاره دومره کار کړی نه وي، خو ويې ليدل چې که هر څومره ورته کار وکړي او هر څومره ورته تبليغات وکړي، د هغه د جنگسالارۍ تير تاريخ د خلکو له ذهنونو څخه ويستلی نشي.

د جنايتونو څيرنه يو مثبت کار دی، خو نه د بهرنيانو لخوا چې په خپله هره ورځ د سلگونو بې گناه افغانانو وينې تويوي او وروسته يوازې په يوې بڅښنې بسنه کوي. هغه څوک چې په خپله جنايتکار دی، حق نه لري چې بل ته گوته اوږده کړي او يا د بل د جنايت د څيرلو دستور ورکړي. د اوباما د څيرنو په هکله همدا بس چې يوازې د دوستم نوم اخلي او نه د نورو، او له دې نه په ښه توګه څرګنديږي چې د اوباما او د هغه د ادارې په وړاندې په افغانستان کې د جنګي جنايتونو څيرل څه معنا لري: د نه اړتيا په صورت کې د جنايتکار محاکمه او د اړتيا په وخت کې د هغه په څنګ کې نيول او ورڅخه ملاتړ کول.